

Kranjske dežele slovenski deželni glavar, slovenski deželni zbor.

Štajerski Slovenci se veselimo in radujemo tega ter pristrčno čestitamo njihovej vstrajnej delavnosti, močnej vstrajnosti in sijajnej zmagi! Živeli kranjski Slovenci. Živeli novi poslanci. Slava slovenskim volilcem!

Desterniški.

Deželni zbor štajerski pa Slovenci.

L. V Gradci nekdanj Slovencem niso bili tako neprijazni, kakor sedaj. Ozirali so se tudi na Slovence. Tako so že pred 300 leti tedajšnji deželski stanovniki veliko denarja dovolili za tisk slovenske (červno luterske) biblije ali sv. pisma Jurij Dalmatinovega; L. 1810 so pa odločili 420 fl. plače profesorju slovenščine na visoki šoli v Gradci; nemški jezuit Purgstall je l. 1750 sporočil 40.000 fl., da se osnuje v Mariboru slovenska gimnazija; nadvojvoda Jovan, čegar žena, sedanja grofica Meranova, je po očetu Plohelnu od sv. Lovrenca v Slov. gor. vendarle Slovenka, je v Pekrah nad Mariborom po nemških vinogradarjih od Rheina napraviti dal vinograde pa jim ukazal slovenski naučiti se, ako hočejo tam v njegovej službi ostati. Sploh mnogo Nemcev je bilo Slovincem na Štajerskem, zlasti v Gradci, precej prijaznih in so podpirali našo narodno napredovanje na podlagi mile naše slovenske govornice.

Sedaj je drugače, sedaj so le konservativni Nemci pod vodstvom knezov Liechtensteinov nam prijazni, a sedaj merodajni nemški liberalci so naši najhujši nasprotniki. Krofasti njihov glavač in poslanci Graški kar hrepeni, da nas Slovence hitreje ko mogoče zatre in ponemči tujan doli do hrvatske meje.

No, in liberalci nemški gospodujejo v deželi 20 let, ves čas, odkar poslance volimo. Ugnezdili so se v deželnem zboru, utaborili v okrajnih zastopih, kmeta držijo v kleščih svojih hranilnic ali sparkas, katerim je dolžen.

Oni držijo deželno mošujo v rokah in vse šolstvo je v njihovej oblasti. Napravili so si volilni red za volitve v deželni zbor, da kmetje sploh in kmetje slovenski posebič ostanejo vselej v manjšini, dokler ne zmagajo v velikem posestju konservativci.

Červno kmetje največ deželnih doklad plačujejo, imajo vendar le 23 poslancev, slovenski samo 8, mesta, trgi in trgovske zbornice pa vkup 25, a veliki posestniki 12. Vrh tega še v nemško-liberalnih očeh slovenski kmet veliko manj velja pri volitvah, kakor nemški, kajti 22.000 gornje-štajerskim kmetom je dovoljen 1 poslanec, med tem ko je v ptujsko-rogačkem volilnem okraju 55.000 kmetskih ljudi, ki smejo tudi 1 poslanca izvoliti. Pri davkih je pa ravno na opak!

V 20 letih so gruntni posestniki, zvečnoma se vé sami kmetje, vplačali 24.628.558 fl. 60 kr. deželne doklade (Landesumlagen) torej spodnje-štajerski kmetje več kakor 8 milijonov goldinarjev!

No, in kaj je slovenski kmet za to dobil? Kot Slovenec nič. Še tistega „gospodarskega berila“ ali „Landwirthschaftliches Lesebuch“, o kojem so nekaj časa govorili, niso na svetlo spravili. Nemškemu kmetu hodi več potovalnih učiteljev umnega gospodarstva učiti za dobro plačo, Slovincem niso niti jednega poslali, ki bi mogel slovenski govoriti, t. j. kaj koristiti. Veliko postav deželskih so že izdelali, a nobene niso na slovensko prestavili, da bi slovenski človek tudi v svojem jeziku zvedel, kako so mu nemški liberalci naložili n. pr. kebre klati, gosenice moriti, v okrajne zastope voliti, kedaj sme zajec streljati, vinarja napoditi, hlapca sprejeti, kaj se je sklenolo zastran ubožcev, potepuhov, kaznovancev, cest, sol, itd. Sploh deželske postave še sedaj niso Slovincem v slovenskem jeziku pristopne in umevne.

Od toplje v Doberni so gospodje v Gradci v deželno blagajnico dobili vplačanih 211.918 fl. čistega dohodka, t. j. po odbitih stroških, od Slatine pa 1.056.137 fl. Vendar se pa nemški liberalci vselej kislo držijo, kedar se za slovenski Štajer kaj zahteva. In še uže kaj dovolijo, tako je povsod vse ogreneto z nesrečno nemškutarijo.

Ni dano slovenskemu otroku, kakor nemškemu se v materinščini izobrazovati. Slovenski otrok se mora poprej nemški učiti ali vsega ob enem v nerazumljivi nemščini in tako več prestati, kakor nemški ali za njim zaostajati. Liberalni deželni zbor v Gradci pa Slovincem ni dal slovenske gimnazije v Ptuj, ne slovenske sadje- in vinorejske šole v Mariboru, ampak vse nemško.

Pametno in pravično bilo bi le, da bi se učili predmeti slovenski, da bi jih naša deca leži umela, a zraven učil nemški jezik, da bi znali tudi nemški, kedar šolo zapustijo.

Tako bilo bi pametno. Toda ker bi to Slovincem koristilo, zato nemški liberalci rajše delajo nespametno. In temu ne bode prej konec, dokler jih konservativci in narodnjaki ne potisnejo v manjšino, kakor se je zgodilo v državnem zboru.

Gospodarske stvari.

Poverjeniki „Cesarjevič Rudolf-ovega sadjejskega društva za Spodnji Štajer“

Da bi društvo moglo uspešnejše in obširnejše svoje delovanje v narod ukreniti, da bi svoj blagi namen, povzdigo sadjereje, po vseh vseh krajinah južnega Štajerja tem sigurneje